

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 27/10/2024.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 67

Phật dạy chúng ta rằng tu hành trước tiên phải bắt đầu từ việc bố thí. Trong Lục Độ Ba La Mật, sáu phép tu của Bồ Tát đạo, thì bố thí đứng đầu. Trong Tứ Nhiếp Pháp thì bố thí nhiếp cũng đứng đầu. Bố thí có thể nhiếp phục được chúng sanh. Biết được như vậy thì chúng ta chỉ cần y theo lời Phật dạy mà tu hành, một mặt tu huệ, một mặt tu phước, chắc chắn sẽ không phải lo lắng chuyện cơm ăn áo mặc. Tuy nhiên, có nhiều người chẳng chịu tu phước mà vẫn mong cầu có phước để hưởng phước.

Phước huệ song tu là một việc khó trong thời đại ngày nay vì chúng ta thiếu tấm gương. Nếu chúng ta gần những người tích cực tu phước và tu huệ thì chúng ta sẽ làm được. Nếu chúng ta gần người tích cực tu phước nhưng không tu huệ hoặc tích cực tu huệ nhưng không tu phước thì chúng ta sẽ giống y như họ. Do đó, trong tu tập, chúng ta cần biết chọn Thầy tốt bạn lành.

Nếu như nhiều năm trước tôi không gặp được pháp của Hòa Thượng thì tôi cũng giống như nhiều người khác là tích cực “*tự tư tự lợi*”. Đã từ lâu, mỗi buổi sáng thức dậy, tôi đều lễ Phật. Một số ý niệm lợi ích chúng sanh thường xuất hiện ngay lúc lễ Phật. Vọng tưởng để tạo nghiệp thì không nên có còn vọng tưởng mà lợi ích chúng sanh đôi lúc chúng ta vẫn phải mượn dùng.

Cho nên người tích cực tu học phước huệ, chân thật nghĩ đến lợi ích chúng sanh và làm những việc thiết thực cho chúng sanh thì không bao giờ phải lo sợ. Nếu họ không được người ở thế gian cúng dường thì thiên nhân sẽ đến cúng dường. Hòa Thượng từng dạy đạo tràng tu hành thanh tịnh mà bị thiếu hụt, bị đói thì thần hộ pháp ở khu vực đó sẽ bị bắt nhất.

Câu hỏi đầu tiên trong bài học hôm nay, có người hỏi Hòa Thượng rằng: “*Kính bạch Hòa Thượng, con nghe nơi công đức trì giới, thọ giới có lợi ích vô cùng thù thắng nhưng phá giới thì phạm trọng tội. Vậy rút cục, con có nên thọ năm giới hoặc Bồ Tát giới hay không? Trước khi thọ giới thì nên chuẩn bị tâm lý và sự nhận biết như thế nào cho đúng ạ?*”

Trong giới Kinh nói, người giữ giới thanh tịnh thì mỗi giới có 5 vị thần hộ giới. Công đức thọ giới, giữ giới tinh nghiêm rất thù thắng, ngược lại không giữ giới thì tội chồng tội, giống như người biết mà phạm thì tội nặng. Hòa Thượng trả lời: “***Đây là một thực tế, một vấn đề nghiêm trọng trong cửa Phật. Không chỉ là vấn đề của người thọ***

giới mà còn của người thọ Tam Quy. Tình hình này không thể không biết! Pháp sư Hoà Nhất trong giảng giải của Ngài có nói rằng Phật tử ngày nay thọ giới chỉ ở trên hình thức. Thọ Tam Quy, Năm Giới cũng chỉ là hình thức.”

Thọ Tam Quy là quay về với “*Giác Chánh Tịch*” nhưng rất nhiều người thọ Tam Quy rồi vẫn “*Mê, Tà, Nhiễm*” và có người thọ Năm Giới rồi nhưng vẫn sát sanh, trộm cắp, tà dâm, nói dối. Hoà Thượng nói: “***Trong Giới Kinh, Thế Tôn nói rõ về tiêu chuẩn thọ giới. Đối với giới Tỳ Kheo và Tỳ Kheo ni, mức độ thấp nhất cần có năm vị Tỳ Kheo chân thật đặc giới (có giới luật tinh nghiêm) truyền giới cho thì mới đặc giới. Đại sư Ngẫu Ích nói với chúng ta rằng từ Nam Tống trở về sau thì không có người chân thật đặc giới.***”

Người chân thật giữ giới là người có giới luật tinh nghiêm. Hoà Thượng từng kể cho chúng ta về một vị là Tuyên Luật Sư, ông cả đời giới luật tinh nghiêm nên được thiên nhân thường đem cơm đến cúng dường ông. Ngày nay người thọ giới nhưng không giữ giới rất nhiều. Trước Phật Bồ Tát mà họ còn ỡm ờ, thọ giới nhưng không hứa là sẽ giữ giới. Oan gia trái chủ bên cạnh chúng ta nhìn thấy rất rõ việc làm này của chúng ta. Ngài Lý Bình Nam khi còn tại thế, chỉ truyền thụ Tam Quy-Quy y Phật, Pháp, Tăng chứ không khuyên người giữ giới, tuy nhiên, nếu có ai phát nguyện giữ giới thì Ngài mới truyền giới cho họ.

Hòa Thượng tiếp lời: “***Trên thực tế chỉ là hình thức thọ giới chứ không đặc giới, cho nên đại sư Ngẫu Ích mới đề xướng luân pháp sám hối (chính là Chiêm Sát Thiện Ác Nghiệp Báo Kinh), dùng phương pháp này để sám hối. Thế nhưng Tổ Sư, Đại đức đề xướng “Trì Giới Niệm Phật”. Những năm đầu khi tôi học Phật, Đại sư Chương Gia dạy tôi học giới. Đại sư dạy rằng giới luật không ở trên hình thức mà phải chú trọng ở thật làm. Chân thật thọ trì, học một điều, làm một điều vậy thì bạn chân thật đạt một điều.***”

“***Cách nói này là hợp tình hợp lý! Ví dụ như không sát sinh, người thọ giới hiểu rõ rồi, chân thật làm được rồi thì họ đạt được giới điều này, không nhất định phải có pháp sư truyền thụ thì mới đặc giới. Lời nói này vừa chân thật lại vừa có tính xác quyết. Trước khi chúng ta thọ giới thì phải thân cận thiện tri thức. Đối với thường thức của giới luật nhất định phải hiểu cho rõ ràng. Mỗi một điều giới đều đầy đủ bốn ý nghĩa này: Giới thể, giới tướng, giới hạnh, giới pháp. Chúng ta làm thế nào để thọ trì? Mỗi một điều giới đều có Khai Giá Trì Phạm.***”

Từ ngày chúng ta phát nguyện thọ giới không sát sinh không nói dối hay bất kỳ giới nào thì từ đó về sau chúng ta nhất định không sát sinh, không nói dối, không phạm giới. Khai là khai giới, Giá là ngăn lại không làm, Trì là gìn giữ, Phạm là nếu làm là phạm. Giới nói dối và uống rượu có khai giới. Người già vào thời tiết quá lạnh thì cần một chung rượu để ấm cơ thể. Một người thợ săn hỏi chúng ta con thỏ chạy hướng nào

thì chúng ta được phép nói không đúng hướng con thỏ chạy để cứu nó khỏi chết. Nói dối để tồn người lợi mình là phạm giới.

Hòa Thượng nói: *“Ngay lúc truyền giới, sư phụ truyền giới phải giảng về giới cho rõ ràng. Tuy nhiên, do không có thời gian cho nên không giảng tỉ mỉ. Năm xưa khi tôi xuất gia thọ giới cũng là như vậy. Thành thật mà nói không có người giảng giải một cách tỉ mỉ. Đây là vấn đề nghiêm trọng! Nếu bạn không có cơ duyên gần gũi bậc thiện tri thức thì bạn cố gắng đọc tụng Kinh Vô Lượng Thọ, đem phẩm 32 đến phẩm 37 đọc cho thuộc rồi sẽ tự lý giải được.*

“Đọc thuộc, lý giải cho tường tận và y giáo phụng hành thì cho dù bạn không trải qua nghi thức thọ giới nhưng giới hạnh của bạn vẫn đầy đủ. Thế gian này không thừa nhận cũng không hề gì. Chư Phật Như lai thừa nhận bạn có giới hạnh đầy đủ thanh tịnh. Giới hạnh đầy đủ thanh tịnh thì niệm Phật cầu vãng sanh Tịnh Độ mới nắm chắc.” Nếu chúng ta được trải qua nghi thức truyền giới long trọng thì tín tâm của chúng ta được tăng thêm. Phạm phu ở đời Mạt pháp này cần có hình thức. Nhờ hình thức mà tín tâm sanh khởi. Nhờ đó, chúng sanh mới có động lực thực hành giới.

Chúng sanh ngày nay thuần nhiễm, thuần ác nên cần có một một buổi lễ cụ thể đánh dấu sự phát nguyện của họ trước Phật, trước Quý Thầy và Đại chúng, rằng họ sẽ là một đệ tử của Phật, từ đây về sau sẽ giữ đầy đủ năm giới. Buổi lễ có nhiều người chứng kiến sẽ đánh vào lòng sĩ diện của cá nhân. Người tại gia có giới không tà dâm còn người xuất gia không có dâm dục.

Câu hỏi thứ hai: *“Kính bạch Hòa Thượng, đã thọ 5 giới nhưng vì công việc nên luôn nói dối, lừa gạt ông chủ và người làm chung. Nội tâm cảm thấy bất an, vậy con phải làm thế nào cho tốt ạ?”* Hòa Thượng trả lời: *“Giới học quan trọng nhất là nắm lấy cương lĩnh: “Chư ác mạc tác, chúng thiện phụng hành - ĐỪNG LÀM CÁC VIỆC ÁC, VẮNG LÀM CÁC VIỆC THIỆN”. Hai câu nói này là giới. “Tự Tịnh Kỳ Ý” chính là định, huệ. Bạn có thể làm đến được hai câu nói này thì trì giới được viên mãn. Phạm vi của ác rất rộng, không chỉ dừng lại ở việc không sát sanh, không trộm cắp, không tà dâm, không uống rượu mà trong pháp Đại Thừa, chỉ cần khởi tâm động niệm “vì chính mình” cũng chính là ác.*

“Bạn vì lợi ích của chính mình mà phá giới thì có thể nói khởi tâm động niệm của bạn đều vì lợi ích của chính bạn. Nói một cách nghiêm khắc thì quan niệm, tư tưởng, hành vi này của bạn cho thấy bạn đã đem gốc của giới phá hỏng rồi. Trong pháp Đại Thừa, Phật dạy chúng ta mỗi niệm đều vì chúng sanh, mỗi niệm đều vì xã hội. Vậy phạm vi của chúng sanh lớn đến thế nào? Lớn đến tận hư không khắp pháp giới!

“Tại sao Phật dạy người như vậy? Là vì ý niệm tự tư tự lợi là cội gốc của sáu cõi luân hồi. Vì ý niệm tự lợi là căn gốc của sáu cõi cho nên căn bản của giới không

hạn chế ở không sát sanh, không trộm cắp, không tà dâm, không nói dối, không uống rượu mà còn nằm trong ý niệm của chúng ta. Vậy nên, chúng ta “*Đừng làm các việc khác, vâng làm các việc thiện.*”

Hòa Thượng tiếp lời: “***Hiện tượng của luân hồi vốn dĩ không có nhưng vì chúng ta có chấp trước, cho nên mới có hiện tượng này.***” Nếu chúng ta xa lìa cái “*ta*” và cái “*của ta*” thì làm gì có những cảnh tượng đó. Ví dụ hằng ngày mình nói mình đau khổ quá hoặc vui quá, vậy ai là người đau khổ, ai là người vui? Điều này cho thấy chúng ta có cái “*ta*” nên mới có khổ, có vui. Sáu cõi luân hồi được hình thành cũng là do chấp trước vào cái “*ta*” và cái “*của ta*”.

Hòa Thượng nói: “***Nếu chúng ta có hai loại chấp trước là ngã chấp và pháp chấp thì đều rơi vào trong sáu cõi, khổ ải vô biên, vĩnh viễn không ra khỏi được. Nếu muốn ra khỏi sáu cõi luân hồi thì chúng ta phải bỏ đi cái “ta”, bỏ đi lợi ích “của ta”. Nếu chúng ta có tư tưởng rằng không có lợi ích của “ta” mà chỉ còn lợi ích của chúng sanh, của đại chúng xã hội thì giới liền có gốc.***

“***Nếu như bạn nơi nơi đều tự tư tự lợi, vẫn có ngã chấp thì cho dù bạn có trì Năm Giới, Mười Thiện, bạn vẫn chỉ có được phước báu trời người. Niệm Phật vãng sanh tuy không cần đoạn trừ phiền não nhưng chúng ta vẫn phải có năng lực hàng phục được phiền não. Tự tư tự lợi là cội gốc của phiền não.***” Chúng ta làm tốt Năm Giới, Mười Thiện nhưng khởi tâm động niệm chúng ta vẫn chỉ nghĩ đến lợi ích “*của ta*” thì phước báu chúng ta đạt được nhiều nhất cũng chỉ đến phước trời người, vẫn ở trong lục đạo luân hồi.

Nếu Hòa Thượng không giảng tường tận rằng gốc của phiền não là “*tự tư tự lợi*”, là “*vì mình mà lo nghĩ*” thì chúng ta và nhiều người cứ ngỡ rằng mình đã hàng phục được phiền não. Ngày ngày chúng ta không thấy phiền não dậy khởi, người ta khen hay mừng chúng ta đều không động tâm, cho đến khi nghe được lời dạy này của Hòa Thượng chúng ta mới biết rằng gốc của phiền não không nằm ở đó.

Hòa Thượng nói: “***Nếu như bạn có năng lực hàng phục được ý niệm này, khiến cho nó không khởi hiện hành thì khi bạn nhất tâm xưng niệm danh hiệu Phật, nhất tâm hướng về thế giới Tây Phương Cực Lạc, bạn mới có thể đời nghiệp vãng sanh. Nếu như bạn không thể khống chế được ý niệm tự tư tự lợi thì khi bạn niệm Phật có tốt hơn cũng không thể vãng sanh. Do đó, bạn phải thường phải vì lợi ích của chúng sanh, vì lợi ích của xã hội mà lo nghĩ.***”

“*Vì chúng sanh, vì xã hội mà lo nghĩ*” không có nghĩa là lúc nào chúng ta cũng canh cánh trong lòng mà việc lo nghĩ đó đã nằm lòng trong chúng ta một cách tự nhiên, tự động tự phát mà bật ra. Nếu hằng ngày, chúng ta một mặt niệm Phật, một mặt khởi vọng tưởng rằng “*mình phải vì chúng sanh mà lo nghĩ*” thì chúng ta đã bị xen tạp, không chuyên tâm niệm Phật.

Hòa Thượng nói: **“Không nên vì lợi ích chính mình mà lo nghĩ! Nếu bạn một mực chỉ nghĩ đến lợi ích của chính mình thì bạn không thể nào thoát ra khỏi sáu cõi luân hồi.”** Đây là lời khẳng định cho chúng ta. Muốn thoát khỏi luân hồi thì chúng ta phải không còn ý niệm “vì mình” nữa. Sáu cõi luân hồi hình thành do có “cái ta” giống như hằng ngày, chúng ta có “cái ta” nên có khổ có vui và nếu có thể quên đi “cái ta” thì không còn khổ, vui.

Chỗ này nhiều người có cảm thụ rõ ràng, ví dụ như một ngày từ sáng đến chiều, chúng ta làm việc “vì người” thì chúng ta cảm thấy không mệt mỏi, không hề cảm nhận được thời gian nhanh hay chậm. Đương nhiên, nếu làm việc “vì mình” thì sẽ rất mệt mỏi.

Hòa Thượng nói: **“Từ phẩm 32 đến phẩm 37 trong Kinh Đại Thừa Vô Lượng Thọ chính là giảng nói về Năm Giới, Mười Thiện cho nên tôi đặc biệt chọn ra đoạn Kinh văn này để làm thời khóa sớm tối. Dụng ý là để chính mình mỗi ngày phản tỉnh và xem coi mình đã làm được hay chưa? Đây là tiêu chuẩn thấp nhất của việc trì giới, cũng là mức độ thấp nhất của đoạn ác tu thiện. Nếu như vẫn chưa làm được thì cho dù bạn đã phát nguyện vãng sanh, bạn cũng không thể vãng sanh. Các đồng tu niệm Phật có chí nguyện ngay một đời này thân cận gần gũi Phật A Di Đà thì nhất định chăm chỉ nỗ lực mà làm.”**

Thật ra đó là cách của Hòa Thượng chỉ dạy cho những người hằng ngày không làm gì hết thì họ ít nhất cần có thời khóa tụng Kinh từ phẩm 32 đến phẩm 37 để nhắc nhở bản thân và xem xét xem cá nhân mình đã làm được chưa. Còn nếu như hằng ngày khởi tâm động niệm tất cả việc làm của chúng ta đều bận rộn “vì người mà lo nghĩ” thì không nhất thiết làm theo cách này. Chúng ta học Phật thì phải hiểu mỗi người có một hoàn cảnh khác nhau để có thể vận dụng lời dạy của Phật một cách phù hợp.

Có người từng hỏi Hòa Thượng là làm thế nào để có thể tu học khi mà bản thân quá bận rộn? Hòa Thượng trả lời là chúng ta nên tu trong công việc. Nếu đời sống quá bận rộn thì khi chúng ta làm việc, chúng ta chỉ cần xem xét những việc chúng ta đang làm có dụng tâm “Chân Thành, Thanh Tịnh, Từ Bi” hay không. Nếu có dụng tâm này thì cũng chính là đang tu hành.

Quét nhà, nấu cơm, rửa bát đều là để tu học, để thực hành sáu phép Ba La Mật gồm: “Bố Thí, Trì Giới, Nhẫn Nhục, Tinh Tấn, Thiền Định, Trí Tuệ”. Khi học Phật pháp mà chúng ta không biết cách ứng dụng thì chúng ta nên hỏi người khác để có thể áp dụng phù hợp với hoàn cảnh của mình. Ví dụ, người lái xe taxi bận rộn từ sáng sớm đến chiều tối mới rời chiếc xe để về nhà, không có thời gian rảnh mà tụng Kinh vậy thì có thể tranh thủ khi không có khách, anh ấy mở pháp để nghe hoặc niệm Phật.

Thầy cô giáo, người công nhân, nhân viên ở các công ty xí nghiệp hay bất kỳ ai ở mỗi ngành, mỗi nghề đều có thể áp dụng tu hành ngay trong công việc chứ không chỉ

bỏ gọn ở việc tụng Kinh. Cho nên, chúng ta phải hiểu Phật pháp cho đúng thì khi thực hành mới có được lợi ích. Phật pháp có câu rằng: “*Ý tại ngôn ngoại - Ý ở ngoài lời*”, tuy nhiên, nếu chúng ta không y theo Kinh pháp thì lại là sai. Khi thời gian tu hành của chúng ta dài lâu, khi mọi tập khí phiền não của chúng ta lắng bớt, chúng ta sẽ thể hội điều này sẽ sâu sắc hơn./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!